

Ανέκδοτο η καινοτομία στην Ελλάδα!

Οι «νάρκες» της ελληνικής γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις που τολμούν να πρωτοπορήσουν

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

Καινοτομία, κατά τον ΟΟΣΑ, είναι η μετατροπή μιας ιδέας σε εμπορεύσιμο προϊόν ή υπηρεσία. Σύμφωνα, όμως, με την ελληνική γραφειοκρατική νοοτροπία η καινοτομία ταυτίζεται με την... ουτοπία. Γι' αυτό και η χώρα μας υστερεί σε έναν ακόμα τομέα, ο οποίος θα μπορούσε να ωφελήσει τα μέγιστα στην παραγωγική ανασυγκρότησή της, μακριά από δανεισμούς και διαφόρων ειδών «φούσκες».

Το μεγαλύτερο πρόβλημα για τις καινοτόμους επιχειρήσεις αποτελεί η χρηματοδότηση, η οποία ήταν πάντοτε δύσκολη υπόθεση και έγινε δυσκολότερη εξαιτίας της κρίσης. Στην Ελλάδα δεν είναι ακόμα «εύφορο» το έδαφος για τις αποκαλούμενες «εταιρείες επενδυτικού κεφαλαίου» («venture capital funds»), που χρηματοδοτούν συνήθως καινοτόμους εταιρείες υψηλού ρίσκου, οι οποίες είναι γνωστές ως «start-up» επιχειρήσεις και συχνά στοχεύουν στην αξιοποίηση πανεπιστημιακών ερευνών.

Την ίδια ώρα, είναι ιδιαίτερα πολύπλο-

κη η λειτουργία μιας καινοτόμου επιχείρησης, που εκ των πραγμάτων απευθύνεται κυρίως στην παγκόσμια και όχι στην πολύ περιορισμένη εγχώρια αγορά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα κρατικά ή ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, η διαδικασία ανάληψης των οποίων από μια εταιρεία μπορεί να διαρκέσει ακόμα και ενάμιση χρόνο. Το ίδιο χρονοβόρα αποδεικνύεται και η δικαιολόγηση της μεταβίβασης χρημάτων από έναν κωδικό δαπανών σε άλλο, όταν αυτή κρίνεται αναγκαία λόγω αλλαγής των συνθηκών. Γι' αυτό και είναι πολύ πιο εύκολο στη χώρα μας να αντιπροσωπεύεις μια πολυεθνική εταιρεία ή να εμπορεύεσαι στη λιανική αγορά τα προϊόντα της, από το να δημιουργείς τα δικά σου, ιδίως όταν αφορούν σε νέες τεχνολογίες...

«Να επενδύσει το κράτος»

Η Brite Solar δραστηριοποιείται τα τελευταία δύο χρόνια στη δημιουργία διαφανών φωτοβολταϊκών πάνελ τρίτης γενιάς, τα

οποία χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, σε προσόψεις κτιρίων και σε θερμοκήπια όπου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα «συμβατικά», αδιαφανή πάνελ. Η μαζική παραγωγή, πάντως, δεν αναμένεται να ξεκινήσει νωρίτερα από τα τέλη του 2013. Αξίζει να σημειωθεί πως στο χώρο των διαφανών πάνελ για μικροσυσκευές ή για οροφές αυτοκινήτων έχουν διεισδύσει το τελευταίο διάστημα γνωστές πολυεθνικές εταιρείες...

Ο κ. Νίκος Κανόπουλος, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Brite Solar, έχει προτείνει και σε υπουργικό επίπεδο να διακοπεί η γραφειοκρατική και αντιπαραγωγική πολιτική των επιδοτήσεων και να αντικατασταθεί από την επένδυση του κράτους στο μετοχικό κεφάλαιο μιας «start-up» επιχείρησης, από την οποία, κατά τη γνώμη του, θα βγαίνουν κερδισμένες και οι δύο πλευρές. «Οι εταιρείες δεν θα χρειάζεται να ξεοδέουμε άπειρο χρόνο, με αποτέλεσμα να γιγαντώνονται οι λειτουργικές μας δαπάνες ώστε να πιστοποιούμε πως χρησιμοποιούμε ορθολογικά τα χρήματα των κρατικών επιδοτήσεων, την ίδια στιγμή που η Πολιτεία θα καταγράφει έσοδα από την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας. Μέχρι σήμε-

Η Lavipharm έχει αναπτύξει τεχνολογίες για την ενδοστοματική χορήγηση φαρμάκων σε μορφή λεπτού φιλμ.

Ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Brite Solar, κ. Νίκος Κανόπουλος.

Ο πρόεδρος του «Δημόκριτου», κ. Νίκος Κανελλόπουλος.

ρα έχουν ξοδευτεί άπειρα χρήματα χωρίς απτά αποτελέσματα. Ο κόσμος, όμως, δεν παραμένει στατικός», σημειώνει με νόημα στα «Επίκαιρα» ο κ. Κανόπουλος.

Ερευνητικές δυνατότητες

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό παράδειγμα καινοτόμου επιχείρησης που έχει βραβευτεί για τη δουλειά της είναι η Lavipharm, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει αναπτύξει τεχνολογίες για την ενδοστοματική χορήγηση φαρμάκων σε μορφή λεπτού φιλμ. Αυτές προσφέρουν σταθερή χορήγηση της δόσης για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα και συστήματα κατάλληλα για φαρμακευτικά σκευάσματα, τα οποία θεραπεύουν τη στηθάγχη, το άσθμα, την ημικρανία, τη στυτική δυσλειτουργία, τη γαστρική παλινδρόμηση, προλαμβάνουν ναυτία και έμετο, τα συμπτώματα κρυολογήματος, ενώ αντιμετωπίζουν επίσης την υπέρταση και τις στοματικές λοιμώξεις.

Από την άλλη, όμως, κύκλοι της Lavipharm ισχυρίζονται στα «Επίκαιρα» πως ο χώρος της Υγείας γενικότερα έχει πληγεί από τις αλληπάλληλες μειώσεις τιμών, τον έλεγχο στη συνταγογράφηση, τα προβληματικά ταμεία και γενικότερα το «πάγωμα» της αγοράς ενόψει νέων μέτρων, με αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση των πωλήσεων. Οι ίδιες πηγές, πάντως, δεν χάνουν την αισιοδοξία τους για το μέλλον, εστιάζοντας στο εύρος των τεχνολογιών της Lavipharm και στις ερευνητικές της δυνατότητες, οι οποίες αναγνωρίζονται διεθνώς...

Τεχνολογικά πάρκα

Στην προώθηση της καινοτομίας αποσκοπούν και τα τεχνολογικά πάρκα, τα οποία αναπτύσσονται –με δειλά, πάντως, βήματα– και στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Σε αυτά εδράζονται εταιρείες που παράγουν προϊόντα τελευταίας τεχνολο-

γίας και οι οποίες απασχολούν επιστήμονες υψηλού κύρους. Χαρακτηριστικό εν Ελλάδι παράδειγμα είναι το Τεχνολογικό και Επιστημονικό Πάρκο Αττικής «Λεύκιππος», που βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» στην Αγία Παρασκευή και στο οποίο λειτουργούν περίπου είκοσι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται από τη βιοτεχνολογία και τη βιοϊατρική μέχρι την πληροφορική και τις τηλεπικοινωνίες.

Όπως αναφέρει στα «Επίκαιρα» ο πρόεδρος του Πάρκου και του «Δημόκριτου», κ. Νίκος Κανελλόπουλος, ως πρότυπα προσαρμοσμένα στην ελληνική πραγματικότητα αντιμετωπίζονται τα αμερικανικά και τα ευρωπαϊκά τεχνολογικά πάρκα, τα οποία, μεταξύ άλλων, προσφέρουν συμβουλές στις επιχειρήσεις σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση για το πώς πρέπει να παράγουν και να προωθούν τα προϊόντα τους. Στο πλαίσιο αυτό, ο «Λεύκιππος» ετοιμάζεται να διοργανώσει διαγωνισμό για την εύρεση ειδικών συμβούλων.

Ο κ. Κανελλόπουλος, πάντως, παραδέχεται ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες και να εξοικονομηθούν χρήματα. Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνει τη μεταφορά στον «Λεύκιππο» του συνόλου των μικρών ερευνητικών κέντρων που βρίσκονται σήμερα στο κέντρο των Αθηνών, εξέλιξη που, κατά τον ίδιο, θα οδηγήσει σε μείωση του κόστους κατά 50%. Επιπλέον, ο πρόεδρος του Τεχνολογικού Πάρκου μάς εκμυστηρεύεται την επιθυμία του να δημιουργηθεί ένα Μητροπολιτικό Πάρκο Καινοτομίας («Metropolitan Innovation Campus»), όπως στη Νέα Υόρκη ή τη Μόσχα, στο οποίο θα παράγονται περισσότερες πατέντες που θα εκμεταλλεύονται «spin off» επιχειρήσεις («τεχνοβλαστοί»), οι οποίες στοχεύουν στην εκμετάλλευση των εφευρέσεων ερευνητικών ομάδων. ■

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ «Οι θεσμοί ενάντια στην αλλαγή»

Στο θέμα της καινοτομίας η ελληνική κοινωνία τείνει να χωρίζεται σε δύο «στρατόπεδα»: σε εκείνους που πιστεύουν ότι λύνει όλα τα προβλήματα και σ' αυτούς που ισχυρίζονται πως είναι η πηγή των περισσότερων δεινών. Η στενή σχέση ανάμεσα στην τεχνολογική πρόοδο και την κοινωνική αλλαγή εξηγεί εν μέρει αυτό το διχαστικό φαινόμενο.

Όπως, όμως, επισημαίνει στα «Επίκαιρα» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος, η καινοτομία δεν είναι αποκομμένη από την κοινωνία μέσα στην οποία εμφανίζεται και αναπτύσσεται. Ο ίδιος, πάντως, εντοπίζει το πρόβλημα στους θεσμούς οι οποίοι δεν τη στηρίζουν και δεν την προωθούν, ενώ όταν γίνεται αναπόφευκτη δεν μπορούν να παίξουν το ρόλο του διαμεσολαβητή, αλλά λειτουργούν ως μέσο επιστροφής στο παρελθόν. Γι' αυτό, και προκειμένου να αντιστραφεί αυτό το κλίμα, ο ΣΕΒ έχει θεσμοθετήσει το διαγωνισμό «Η Ελλάδα Καινοτομεί». Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν τη συμμετοχή τους μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου.

«Με τα πόδια της χώρας στον γκρεμό, σύσσωμες και πολυπληθείς κοινωνικές ομάδες μάχονται την αλλαγή. Είναι θέμα κουλτούρας, και στην Ελλάδα η κουλτούρα της καινοτομίας –που φέρνει την κοινωνία της γνώσης, στηρίζει την ανταγωνιστική ανάπτυξη και θεμελιώνει την κοινωνική δικαιοσύνη– χρειάζεται φροντίδα και προσπάθεια για να ανθήσει. Ακόμα και οι πιο πολύπλοκες καινοτομίες έχουν κοινωνικές καταβολές. Το κρίσιμο θέμα για μια κοινωνία, επομένως, εστιάζεται στο ρόλο των θεσμών, γιατί αυτοί είναι που ενθαρρύνουν την καινοτομία και διαμεσολαβούν ώστε να γίνονται αποδεκτές οι επιπτώσεις της. Η ιδέα και μόνο πως η καινοτομία επιφέρει αλλαγές στην επιχειρηματική πρακτική, στις δομές της απασχόλησης, στους τρόπους εργασίας, στις σχέσεις των οικονομικών και κοινωνικών παικτών είναι αρκετή για να στρέψει τους θεσμούς και τα άτομα ενάντια στην αλλαγή», παρατηρεί ο κ. Δασκαλόπουλος.

